

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Badania dziejów idei politycznych Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 18HISS.22K.04695.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Rafał Dobek	
Prowadzący zajęcia	Rafał Dobek, Damian Szymczak	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie z warsztatem badacza idei politycznych
C2	zapoznanie z dziejami idei politycznych ogólnie, ze szczególnym naciskiem na myśl polityczną od epok nowożytnej do współczesności

Wymagania wstępne

Znajomość historii powszechnej i historii Polski na poziomie maturalnym rozszerzonym.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna warsztat naukowy badacza dziejów politycznych	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
W2	zna podstawową terminologię dotyczącą badań nad myślą polityczną	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
W3	zna główne kierunki rozwoju myśli politycznej od starożytności do czasów współczesnych	HIS_K2_W04, HIS_K2_W14	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
W4	orientuje się w literaturze dotyczącej dziejów myśli politycznej	HIS_K2_W08, HIS_K2_W13, HIS_K2_W14	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
W5	zna sylwetki najwybitniejszych myślicieli politycznych	HIS_K2_W04	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
W6	orientuje się w zagadnieniach rozwoju polskiej myśli politycznej	HIS_K2_W03	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi krytycznie analizować teksty odnoszące się do myśli politycznej	HIS_K2_U05	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
U2	dostrzega wpływ idei politycznych na rzeczywistość	HIS_K2_U11, HIS_K2_U12	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	formułuje swoje stanowisko w kwestii idei politycznych, posługując się stosowną terminologią, ze zrozumieniem i poszanowaniem poglądów innych osób	HIS_K2_K02, HIS_K2_K09, HIS_K2_K10	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Myśl polityczna Starożytności.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, K1	Konwersatorium
2.	Myśl polityczna Średniowiecza.	W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Konwersatorium
3.	Myśl polityczna epoki nowożytnej.	W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Konwersatorium
4.	Myśl polityczna Oświecenia.	W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Idee polityczne konserwatyzmu.	W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Konwersatorium
6.	Idee polityczne liberalizmu.	W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Konwersatorium
7.	Idee polityczne lewicy.	W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Konwersatorium
8.	Polska myśl polityczna XIX i XX wieku.	W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Konwersatorium
9.	Nacjonalizm, rasizm i faszyzm.	W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Konwersatorium
10.	Nauka społeczna Kościoła.	W2, W3, W4, W5, U1, U2, K1	Konwersatorium
11.	Współczesne trendy myśli politycznej: alterglobalizm, feminizm.	W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	1. Zaliczenie kolokwium ustnego. 2. Przedstawienie prezentacji multimedialnej na wybrany temat. 3. Obecność. Dopuszczalne są dwie nieobecności nieusprawiedliwione. W wypadku większej liczby nieusprawiedliwionych nieobecności należy uzupełnić materiał w porozumieniu z prowadzącym. Jeśli liczba nieobecności nieusprawiedliwionych przekracza 50% zajęć, to zaliczenie nie jest możliwe. 4. Aktywność podczas zajęć będzie brana pod uwagę jako element pomocniczy podczas zaliczenia. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 90%; dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 80%; dobry (db; 4,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 70%; dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się minimum 60%; dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w minimum 50%; niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Baszkiewicz J., Ryszka F., Historia doktryn politycznych i prawnych, (różne wydania).
2. Król M., Historia myśli politycznej: od Machiavellego po czasy współczesne, Gdańsk 1998.
3. Olszewski H., Słownik twórców idei, Poznań 1998.
4. Wapiński R., Historia polskiej myśli politycznej XIX i XX wieku, Gdańsk 1997.

Dodatkowa

1. Bernacki W., Myśl polityczna I Rzeczypospolitej, Kraków 2011.
2. Gellner E., Narody i nacjonalizm, tłum. T. Hołówka, Warszawa 1991.
3. Kawalec K., Spadkobiercy niepokornych, Dzieje polskiej myśli politycznej 1918-1939, Wrocław 2000.
4. Kołakowski L., Główne nurty marksizmu, t. I-III, Warszawa 1989.
5. Laskowski P., Szkice z dziejów anarchizmu, Warszawa 2006.
6. Lawrence P., Nacjonalizm. Historia i teoria, tłum. P.K. Frankowski, Warszawa 2007.
7. Polska myśl polityczna XIX wieku. Wybór tekstów źródłowych z komentarzem, wyboru dokonali J. Juchnowski, W. Kalicki, J. Tomaszewski, Wrocław 1999.
8. Seidler D.L., W nurcie Oświecenia, Lublin 1994.
9. Skarzyński R., Konserwatyzm: zarys dziejów filozofii politycznej, Warszawa 1998.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	30
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIS_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dostrzegania i poszanowania poglądów i stanowisk odmiennych od własnych oraz prowadzenia polemiki w sposób etyczny i kulturalny
HIS_K2_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów, nie naruszając praw innych osób
HIS_K2_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych
HIS_K2_U05	Absolwent/ka potrafi analizować, interpretować i wykorzystywać na potrzeby yhbadawcze teksty historiograficzne oraz różnorodne nośniki pamięci historycznej
HIS_K2_U11	Absolwent/ka potrafi formułować i uzasadniać w sposób krytyczny własne stanowisko dotyczące wybranych zagadnień życia społecznego w jego związkach z historią, wykorzystując zdobyte kompetencje i doświadczenia badawcze w zakresie historii
HIS_K2_U12	Absolwent/ka potrafi formułować i uzasadniać w sposób krytyczny własne stanowisko w dyskusji naukowej przez odwołania do zdobytej w toku studiów wiedzy i doświadczeń badawczych oraz do poglądów reprezentantów różnych nurtów historiograficznych
HIS_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym sproblematyzowaną wiedzę przedmiotową i metodologiczną z zakresu historii, prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych oraz umożliwiającą jej rozwój i twórcze zastosowanie w działalności zawodowej
HIS_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu rozszerzonym i pogłębionym terminologię nauk historycznych oraz terminologię nauk humanistycznych i nauk społecznych w ich powiązaniu z historią
HIS_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane zagadnienia z historii ziem polskich
HIS_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane zagadnienia z historii powszechnej
HIS_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym metody badawcze, narzędzia i techniki typowe dla warsztatu historyka
HIS_K2_W13	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane zagadnienia z historii historiografii oraz współczesne nurty i kierunki badań historycznych odniesione do wybranego problemu badawczego historii
HIS_K2_W14	Absolwent/ka zna i rozumie zmienność i rozwój poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej na temat przeszłości